

Studenci są przyszłymi zbawcami kraju

Dyskurs Bhagawana Śri Sathya Sai Baby wygłoszony 8 lipca 1996 roku
w Sai Kulwant Hall

*Żelazo rdzewieje, jeśli leży w kurzu,
jednak rdza ta zostaje usunięta,
kiedy wchodzi ono w styczność z ogniem.*

Podobnie na człowieka wpływa towarzystwo, z jakim się zadaje.

Deszczówka zostaje wchłonięta, kiedy spada na piasek.

Jeśli ta sama woda spadnie na czystą glinę, stanie się słodka.

Podobnie oddanie człowieka jaśnieje stosownie do jego zasług.

Nigdy nie przyjaźnij się z tymi, którzy nie mają charakteru

Studenci, ucieleśnienia miłości!

Życie ludzkie w swej istocie jest bardzo święte. Jednak staje się ono dobre lub złe w zależności od towarzystwa, z jakim jest związane. Jeśli trzyma się żelazo w kurzu, ono rdzewieje. Ale to samo żelazo po włożeniu do ognia uwalnia się od rdzy, staje się miękkie i zaczyna błyszczeć.

Cząsteczki kurzu wzbijają się w niebo w towarzystwie wiatru, spadają jednak w dół, spływając do rowów, kiedy zwiążą się z deszczem. Te cząsteczki kurzu nie mają skrzydeł, żeby wlatywać w niebo, ani nóg, aby wskoczyć do rowów. Zarówno ich wznoszenie się, jak i upadek dzieje się na skutek towarzystwa. Twoje dobro i zło zależy od rodzaju towarzystwa, w jakim przebywasz.

*Satsangatwe nissangatwam,
nissangatwe nirmohatwam,
nirmohatwe niscalatattwam,
niscalatattwe dziwanmukti.*

Dobre towarzystwo pomaga pozbyć się przywiązań.

Brak przywiązań uwalnia człowieka od złudzeń.

Wolność od złudzeń wiedzie do stałości umysłu.

Stażność umysłu zapewnia wyzwolenie.

Dobre towarzystwo czyni człowieka szlachetnym i boskim

Dobre towarzystwo czyni cię świętym i boskim. Natomiast złe - wywołuje złe uczucia i myśli, które skłaniają do złych czynów. Dlatego człowiek musi trzymać się dobrego towarzystwa i rozwijać swoje człowieczeństwo. Dobre towarzystwo może wnieść człowieka do boskiego poziomu, podczas gdy złe może zdegenerować go do poziomu zwierzęcia. Poziom zwierzęcy znajduje się poniżej

poziomu ludzkiego, zaś poziom boski - powyżej. Ludzki poziom znajduje się pomiędzy tymi dwoma. Żeby wznieść się ponad poziom ludzki konieczny jest wysiłek. Z kolei, żeby upaść poniżej ludzkiego poziomu nie potrzeba żadnego wysiłku. Łatwo być złym, ale trudno wznieść się na wyższy poziom. Choć może być to trudne, człowiek powinien podejmować wysiłki, aby osiągnąć wyższy poziom. Niestety, dzisiejszy człowiek zadaje się ze złym towarzystwem, wskutek czego jego dobre uczucia i czyny zmieniają się w złe i w końcu całe życie staje się nieszczęśliwe.

Przyjaźnij się jedynie z osobami o dobrym charakterze

Twoje myśli są główną przyczyną wszystkiego. Stąd też powinieneś mieć tylko szlachetne, święte, czyste i sensowne myśli. Jednak młodzi ludzie żywią dzisiaj złe myśli, złe uczucia i dokonują złych czynów, a przez to tracą swoją cenną młodość. Żelazo trzymane w kurzu rdzewieje i traci swą wytrzymałość. Kiedy przejdzie próbę ognia, uwalnia się od rdzy i odzyskuje wytrzymałość. W tym celu musi uwolnić się od kurzu. Czym jest ten kurz? Niczym innym jak złymi uczuciami człowieka, powstającymi wskutek złego towarzystwa. W złym towarzystwie człowiek nabywa wszelkich negatywnych uczuć. Jakie jest twoje towarzystwo, takim się stajesz. Dlatego mówi się: „Powiedz, jakie masz towarzystwo, a powiem ci, kim jesteś”. Nie ma nic złego w poświęcaniu czasu na to, żeby dowiedzieć się, czy osoba, z którą chcesz się zaprzyjaźnić, jest dobra czy zła.

Jeśli będziesz miał wysoką pozycję w społeczeństwie, każdy będzie za tobą biegał, wołając: witam, witam! Jeśli jednak stracisz swoją pozycję i doświadczysz niepowodzeń, każdy będzie od ciebie uciekał. To nie jest prawdziwa przyjaźń. Jaka przyjaźń jest zatem prawdziwa? Prawdziwym przyjacielem jest ten, kto podąża za tobą jak cień, zarówno podczas przyjemności, jak i bólu, zysku i straty. Kiedy zbiornik wodny jest pełen, znajdują się w nim tysiące żab. Jeśli jednak zbiornik wyschnie, nie będzie ani jednej żaby. Podobnie, jeśli będziesz miał dobrą pozycję i wysoką rangę, każdy będzie chciał z tobą być. Nikogo jednak nie będzie przy tobie w ciężkich czasach. Taka przyjaźń nie jest prawdziwą przyjaźnią. Prawdziwy przyjaciel to ktoś, kto pozostaje z tobą w radości i smutku, w powodzeniu i wobec przeciwności. Powinieneś przyjaźnić się jedynie z osobami, które potrafią właściwie rozróżniać. Nie przyjaźnij się z każdym, kto mówi do ciebie: cześć, cześć! To wielki błąd.

Powinieneś wiedzieć o pochodzeniu, nawykach, zachowaniu, zdyscyplinowaniu oraz innych cechach osoby, z którą chcesz się zaprzyjaźnić. Powinieneś też próbować dowiedzieć się, z kim ten człowiek obcuje i jakie ma towarzystwo. Jeśli dowiesz się, że obraca się w złym towarzystwie, nie powinieneś nawet na niego patrzeć. Jeśli powie do ciebie „cześć”, powinieneś oddalić się od niego, mówiąc „do widzenia”, ponieważ takie towarzystwo może wystawić na niebezpieczeństwo twoje życie. Dziś studenci, na skutek współczesnej oświaty przyjaźnią się z najróżniejszymi ludźmi. Ale tego nie można nazwać prawdziwą przyjaźnią. Taka przyjaźń jest tymczasowa jak chmury przepływające po niebie. Powinieneś ją ograniczyć tylko do tego, co niezbędne.

Charakter jest bardzo ważny dla studenta. Student bez dobrego charakteru jest niczym żywy trup. Nigdy nie nawiązuj przyjaźni z ludźmi nie mającymi dobrego charakteru. Brak charakteru indywidualnego to także brak charakteru społecznego. A czy ktoś bez charakteru społecznego może mieć charakter narodowy? Dlatego człowiek powinien mieć przede wszystkim dobry charakter oraz rozwijać stałość widzenia i umysłu. Nie powinno się nawet spoglądać na twarz kogoś, kto ma umysł chwiejny jak wahadło zegara. Tacy studenci to bardzo źli chłopcy, z którymi nie powinieneś wchodzić w żadną zażyłość. Inaczej sam staniesz się w końcu zły. Nawiązuj przyjaźń jedynie z tymi, którzy są dobrzy. Jak już powiedziałem, jeśli żelazo przebywa w pyłe, traci swą wytrzymałość. Żelazo to metal bardzo twardy i mocny. Jednak w kurzu traci moc. Włożone w ogień staje się miękkie i wszystkie zanieczyszczenia zostają usunięte. Kiedy staje się czyste i miękkie, można nadać mu dowolny kształt, uderzając w nie młotem. Można z niego zrobić koło albo półksiężyc, nadać mu dowolny kształt

i przerobić we wszelkiego rodzaju narzędzia. Dobre towarzystwo jest jak ogień, który oczyszcza serce, usuwając kurz wszystkich nieczystości. Dopiero kiedy twoje serce będzie wolne od wszelkich zanieczyszczeń, pokonasz swój smutek, zmartwienia i cierpienie. Dopóki serce jest zanieczyszczone, nie może zajść w tobie żadna przemiana.

Wykształcenie powinno prowadzić cię do celu życia

Każdy powinien przejść proces zwany samskar (oczyszczanie). Co oznacza samskar? Samskar to uwolnienie się od nieczystości i pielęgnowanie dobrych cech. Wiele jadalnych rzeczy jest wytwarzanych w swej naturalnej postaci. Jemy ryż i wiele rodzajów nasion. Nie spożywamy ich wszakże w postaci surowej, w jakiej zostały zebrane podczas zbiorów. Weźmy na przykład ryż. Najpierw trzeba oddzielić ryż od chwastów, a potem usunąć ryżową łuskę, żeby pozostał sam ryż, który trzeba ugotować. Dopiero wtedy będzie zdatny do jedzenia. Podobnie oczyszcza się cenne metale, takie jak złoto i srebro. Nie można ich używać w takiej postaci, w jakiej pozyskuje się je z kopalni, są bowiem wówczas zanieczyszczone. Trzeba je oczyścić poprzez włożenie w ogień oraz różnymi innymi sposobami. Dopiero wtedy staną się cennymi metalami, z których można wykonać różnorodne ozdoby. Oczyszczanie to proces, który jest zawsze konieczny dla wszystkiego.

Oto tkanina. Najpierw jest w postaci surowej bawełny pomieszanej z nasionami. Jeśli chce się z niej zrobić tkaninę, trzeba oddzielić nasiona od bawełny, a z bawełny zrobić przędzę. Aby bawełna mogła stać się tkaniną, musi przejść przez wiele procesów oczyszczania. Podobnie człowiek może osiągnąć czystość jedynie dzięki oczyszczaniu. Wszystko, co się dziś studiuje, ogranicza się jedynie do wiedzy książkowej. Również wasze studia wymagają oczyszczania. Choćbyś był najbardziej wykształcony, twoja wiedza jest bezużyteczna bez czystości.

*Pomimo wykształcenia i inteligencji niemądry człowiek
nie pozna swego prawdziwego ja (jaźni),
a człowiek podły nie porzuci swych złych cech.
Współczesne wykształcenie prowadzi jedynie do argumentowania,
a nie do pełnej wiedzy.*

Współczesne wykształcenie czyni cię zdolnym jedynie do argumentowania. To nie jest cel wykształcenia. W wykształceniu nie chodzi jedynie o napełnianie brzucha. Rolnictwo jest dla jedzenia, a kultura - dla mądrości. Ty jednak żywisz złe myśli i uważasz, że wykształcenie jest jedynie po to, żeby zarabiać na życie. Istnieją dwa rodzaje wykształcenia - jedno jest dla życia, drugie jest dla zarabiania. Oprócz zapewnienia środków do życia, oświata powinna także prowadzić cię do celu życia.

Prowadzenie bezcelowego życia i jego ostateczny koniec nie są celem życia. Powinieneś prowadzić doskonałe życie i dawać innym przykład, za którym będą mogli pójść. Człowiek może umrzeć, ale jego ideały są zawsze żywe. Dlatego wszyscy powinniście stać się doskonałymi studentami. Ideały nigdy nie umierają - są nieśmiertelne. Przez całe pokolenia za wysokimi ideałami będą szli inni ludzie. Dzisiaj jednak ludzie nie wiedzą, co oznacza doskonałe życie. Zdobywają dobre stopnie i stają się samolubni, uważając się za bardzo wykształconych. Dopóki jakaś osoba będzie nękana przez ego, ostentację i zazdrość, będzie bezużyteczna dla społeczeństwa. Społeczeństwo również nie będzie jej szanować. Głupiec jest szanowany jedynie w swoim domu. Przywódca wsi jest szanowany tylko w swej wiosce. Króla szanuje się w jego królestwie. Człowiek kulturalny jest jednak szanowany wszędzie na świecie. Dlatego przede wszystkim powinniście starać się przyswoić sobie wartości kulturalne i chronić kulturę indyjską albo kulturę kraju, z którego pochodzicie. Oto prawdziwy cel edukacji.

Szanuj swoich rodziców i służ im

Powinieneś utrzymywać swoje związki nie przeżywając niepokojów. Nie musisz nienawidzić nikogo. Jednak dobierając przyjaciół musisz być uważny. Lepiej w ogóle nie mieć przyjaciół niż przyjaźnić się z kimś szalonym. Przyjaźnijcie się tylko z dobrymi ludźmi. Kto jest dobrą osobą? *Manasjekam waczasjekam karmanjekam mahatmanam* - ci, których myśli, słowa i czyny pozostają w doskonałej zgodności, są szlachetnymi ludźmi.

Na przyjaciela powinieneś wybierać osobę obdarzoną trikarana śuddhi (jedność myśli, słów i czynów). Nie powinieneś natomiast nawet przechodzić blisko osoby, która myśli jedno, mówi drugie, a postępuje bez żadnego związku z własną mową czy myśleniem. *Manasjanjat waczasjanjat karmanjanjat duratmanam* - ci, którym brakuje zgodności myśli, słów i czynów, są nikczemni. Prawdziwym człowiekiem jest ten, kto zachowuje zgodność pomiędzy swymi myślami, słowami i czynami. Próbuj stać się taką właśnie osobą. Właściwym przedmiotem studiów ludzkości jest człowiek. Ludzie jednak dzisiaj nie przywiązują wagi do tej szlachetnej zasady. Nie próbują zrozumieć uczuć innych ludzi. Oto mały przykład. Przypuśćmy, że w rowie oddalonym siedem metrów od ciebie jest jakiś pies. Jeśli będziesz szedł swoją drogą, nie poświęcając mu uwagi, pies również nie zwróci na ciebie uwagi. Nawet się nie podniesie. Ale jeśli podejdziesz doń blisko z kamieniem w dłoni, natychmiast ucieknie. Pies jest w stanie poznać myśli człowieka, natomiast człowiek nie próbuje poznać myśli i uczuć swoich bliźnich. Tak więc człowiek stał się gorszy nawet od psa. Ale człowiek nie powinien stawać się psem, powinien stać się Bogiem. Trzy litery tworzące [w języku angielskim] dwa słowa - DOG [pies] i GOD [Bóg], są te same. Jedyna różnica tkwi w tym, jak je uporządkujemy. Jeśli zaczniemy od D, będzie to: DOG (pies), jeśli zaś zaczniemy od G, powstanie słowo: GOD (Bóg). Takie rozróżnianie powinien rozwijać każdy sadhaka (aspirant duchowy). Podejmujecie wiele duchowych praktyk, takich jak dżapa, tapa (róźaniec, pokuta) itd. Jednak nie są to prawdziwe praktyki duchowe. Prawdziwą praktyką duchową jest poznawanie prawdy.

*Ani przez pokutę, ani przez pielgrzymkę, ani przez zgłębianie pism,
ani też przez dżapę człowiek nie pokona oceanu życia.
Można to osiągnąć jedynie służąc pobożnym ludziom.*

Powinieneś służyć szlachetnym ludziom. Szanuj swoją matkę, ojca, guru oraz starszych ludzi i służ im. Żadna ilość duchowych praktyk, jakie podejmujesz, nie może być uważana za prawdziwą sadhanę, o ile nie słuchasz starszych i lekceważysz słowa rodziców. Nawet Bóg nie przyjmie tego rodzaju praktyk duchowych. Jeśli będziesz ranił żyjące stworzenia, a oddawał cześć Bogu, Bóg nie będzie zadowolony. Nade wszystko niech będzie w tobie miłość do wszystkich żyjących stworzeń. Dopiero wówczas pokochasz Boga. *Iśwara sarwa bhutanam* - Bóg mieszka wewnątrz wszystkich stworzeń. Bóg jest obecny we wszystkich żyjących stworzeniach. Powinieneś szanować szlachetnych ludzi z sercem pełnym świętych uczuć. W społeczeństwie wszyscy są równi. Jednak dla własnego dobra powinieneś trzymać się pewnych zasad. *Na srejo nijamam wina* - bez dyscypliny nie może być pomyślności. Nie powinieneś utrzymywać żadnych związków z ludźmi, którym brak charakteru i dobrych cech. Nie szkodzi jednak okazywać szacunku wszystkim. *Sarwa džiwa namaskaram keszawam pratigacati* - kogokolwiek pozdrawiasz, dociera to do Boga.

Celem oświaty jest krzewienie cnót w uczniach

Uczeń nie powinien utrzymywać związków ze wszystkimi ludźmi. Są uczniowie oraz uczennice, chłopcy i dziewczęta, ale chłopcy nie powinni nawiązywać związków z dziewczętami, ani dziewczęta - związków z chłopcami. Chłopcy i dziewczęta nawiązując takie związki schodzą na złą drogę i są wtedy gorsi od psów. Takie dzieci zawodzą swoich rodziców. Marnują swe życie, a ich

narodziny same w sobie są przekleństwem. Nie powinniście prowadzić tak bezużytecznego życia. Jakie życie powinniście prowadzić?

*Ktoś, kto nie używa rąk do oddawania czci Panu,
kto nie śpiewa ustami Jego chwały, aż zaboli gardło
i kto jest wyzuty ze współczucia i prawdy,
jest przekleństwem dla łona swej matki.*

Czy taki człowiek rodzi się tylko po to, żeby sprawić ból łonu swej matki? Jaki jest cel wykształcenia? Celem edukacji jest rozwijanie cnót. Jest to sednem wszelkiej oświaty. Książki są pełne wiedzy, ale jaki z tego pożytek, jeśli w głowie jest pełno błota? Czy to można nazwać uczeniem się? Nie, nie. Przede wszystkim musisz uwolnić się od nieczystych myśli w umyśle.

*Jeśli głowa jest pusta, wówczas można ją czymś napełnić.
Ale jeśli już jest wypełniona błahymi i ziemskimi rzeczami,
gdzie znaleźć miejsce na cokolwiek innego?
Jak można wypełnić tę głowę czymś świętym, jeśli nie jest opróżniona?*

Ten oto kubek jest pełen wody. Jak możesz nalać do niego mleka? Najpierw musisz opróżnić kubek z wody, a potem wlać do niego mleko. Ponadto, jeśli wleje się mleko do wody, zepsuje się i mleko i wodę. Pielęgnuj święte myśli, żeby kochać i szanować swoich rodziców; okazuj im wdzięczność i uszczęśliwaj ich. Nie będzie grzesznika gorszego od ciebie, jeśli zawiedziesz rodziców i zejdziesz na złą drogę. Jeśli popełnisz tak ohydny czyn, jakież pożytek będzie z całego twojego wykształcenia? Nawet zarabianie na życie żebranią jest lepsze od wykształcenia tego rodzaju. Dlatego zdobywaj takie wykształcenie, które rozwija w tobie cnoty.

*Syn bez charakteru, wykształcenie bez celu, rasa ludzka bez moralności,
człowiek bez pokoju są jak noc bez księżyca.*

Wasze wykształcenie powinno uczynić was wzorem cnót. Powinniście stać się doskonałymi przywódcami tego kraju. Właściwie jesteście przyszlými zbawcami kraju. Jeśli młodzież narodu schodzi na manowce, wówczas cały naród musi doznawać smutku. Jeśli sadzonka będzie krzywa, drzewo również będzie krzywe. Przyszłość kraju zależy od jego studentów. Studenci są fundamentem pałacu, jakim jest kraj. Młodość jest fundamentem pałacu życia. Jest to etap brahmaczarja aszramy (celibatu), na którym zostaje zbudowane pierwsze piętro grihasta aszramy (etap życia małżeńskiego). Podobnie piętro wanaprasta aszramy (etap życia pustelniczego) jest zbudowane na pierwszym piętrze - grihasta aszramy. Najwyższe piętro - sannjasa aszramy (etap całkowitego wyrzeczenia) jest zbudowane na piętrze wanaprasta aszramy. Tak oto pałac życia jest wielopiętrowym budynkiem. Jeśli fundament tego pałacu nie będzie mocny, cały pałac się zawali. Dlatego powinniście sprawić, żeby ten fundament był mocny. Młodość jest bardzo ważna i święta. Właściwie jest to złoty wiek. Powinien on być wolny od rdzy i kurzu złych cech. Studenci powinni mieć same zalety. Wszystko co widzą, mówią, słyszą i robią powinno być święte. Dlatego konieczne jest, żeby przede wszystkim napełniali swe serca miłością do Boga. Twoje serce jest jak wielki zbiornik z wodą, a zmysły - jak krany. Jeśli napełnisz serce wodą miłości, ta sama słodka woda będzie płynęła z kranów zmysłów. Jakie jest twoje serce, takie będą twe czyny. Stąd też, jeśli napełnisz swe serce miłością, wszystkie twoje czyny będą pełne miłości.

Nie marnuj cennych ludzkich narodzin

Jeśli wrzucisz kamień do studni, wywoła on fale. Jak daleko się one rozejdą? Po całej studni, dochodząc do jej krawędzi. Podobnie, kiedy wrzucisz kamień dobrej lub złej myśli w jezioro swego

umysłu, jej skutek rozejdzie się po całym twoim ciele. Jeśli jest to myśl zła, wówczas twoje oczy, uszy i język będą widziały, słuchały i mówiły to, co złe. Także ręce będą dokonywały złych czynów, a stopy będą cię zabierać do niepożądanych miejsc. Skutek twoich myśli rozejdzie się po całej twojej istocie, od stóp do głów. Dlatego serce jest bardzo ważne. Jednak dzisiejsi studenci przywiązują wagę tylko do sztuki (ang. art), a nie do serca (ang. heart). Serce jest w środku, sztuka jest na zewnątrz. Sztuka jest doczesna, natomiast serce jest boskie. Sztuka jest powiązana z prawritti (doczesnością), podczas gdy serce jest związane z niwritti (duchowością). Pierwiastek niwritti jest najświętszy i najbardziej wzniosły. Jest on opisany w wedancie jako *nirgunam, nirandžanam, sanathana nikanam, nitja, śuddha, buddha, mukta, nirmala swarupinam* - to nie posiada cech, jest nieskazitelne, jest ostateczną siedzibą, jest wieczne, czyste, oświecone, wolne i jest ucieleśnieniem świętości. Aby to osiągnąć, człowiek powinien mieć czitta śuddhi (czystość umysłu). *Czittasja śuddhaje karmah* - dobre czyny przynoszą czystość umysłu. Wszystkie czyny, jakie wykonujemy, powinny przyczyniać się do czystości serca.

W Tamilnadu żył kiedyś mędrzec imieniem Thiruthondar Alwar, który modlił się: „Panie, oddaję ci cześć całą czystością serca. Z wielkim trudem osiągnąłem te cenne ludzkie narodziny, co nie jest łatwe. Można je zdobyć jedynie dzięki zgromadzeniu zasług w wielu poprzednich żywotach. Niech ta wspaniała sposobność nie wyślizgnie mi się z rąk”. Te same uczucia wyrażała Mira. Modliła się: „O Giridhari, zanurkowałam głęboko w ocean i znalazłam tę perłę ludzkiego życia! Proszę, obdarz mnie swoją łaską, aby ta drogocenna perła ludzkiego życia nie wyślizgnęła mi się z rąk i nie wpadła ponownie do oceanu. Jeśli ją zgubię, całe moje życie będzie stracone”.

Otrzymałeś błogosławieństwo tych rzadkich ludzkich urodzin, dzięki zasługom z wielu przeszłych żywotów. Powinieneś zadbać o to, żeby nie zmarnować tego ludzkiego życia schodząc na złą drogę. Nawet jeśli jakiś człowiek nie dotrze do poziomu boskości, powinien przynajmniej pozostać na poziomie istoty ludzkiej i nie zniżyć się do poziomu zwierzęcia. To bardzo ważne, żeby studenci uczyli się o tym. Na świecie rozpowszechnione jest zarówno dobro, jak i zło. Powinniście dopilnować, żeby iść dobrą drogą, nie martwiąc się tym, co robią inni. Nawet swoje małe wady uważajcie za duże, ale nie wyolbrzymiajcie małych wad, jakie mają inni. Przede wszystkim powinniście uwolnić się od swoich własnych braków i pielęgnować cnoty. Dopiero wówczas rozkwitnie w was człowieczeństwo.

Bhagawan zakończył swój dyskurs bhadżanami *Madhura Madhura murali Ghana szjama* oraz *Subramanjam Subramanjam*.

Tłum. Grzegorz Leończuk
red. Bogusław Posmyk

Źródło: *Sanathana Sarathi*, czerwiec 2011
(isdk)

Notka redakcyjna:

Niniejszy dyskurs nie występuje w serii *Sathya Sai Speaks*; został opublikowany w *Sanathana Sarathi*, June 2011.